

saadan Bestaafenhed, at vi anse det for givet, at de Folk, der ude i Landet gaa til Møder, vilde sætte stor Pris paa, at baade Bygninger til religiøse Djemed, til videnskabeligt, historisk eller lignende ophjende Djemed — og den Slags Bygninger er der jo rejst en Masse af i de senere Aar — blive fri for Bygningsafgift. Det anse vi for saa stort et Gode, at vi ikke have villet foreslaa noget, der kunde virke hemmende for Lovens Vedtagelse. Jeg er ogsaa overbevist om, at dette Tillæg af 10 Kv-Mlen for Enkeltmands Familiehuse vil være en ret stor Binding for mange Smaafolk. Smidlertid skal jeg dog her gøre en Henstilling til den højtærede Kirke- og Undervisningsminister og afæste ham en Udtalelse om hans Stilling til en Ændring, der skulde gaa ud paa at indsætte et enkelt Ord i § 1, en Ændring, som egentlikt let kunde stilles til 3dje Behandling. Det skulde være i Slutningen af § 1, hvor det hedder, at disse Bygninger blive fri for Bygningsafgift, „alt under Forudsætning af, at de paaagældende Bygninger og Lokaler ikke ere indrettede for andet Djemed eller kun undtagelsesvis benyttes til saadant.“ Der ønskes Udvalget, at der mellem „eller“ og „kun“ skulde indsættes et „i alt Fald“, saaledes at der kom til at staa „eller i alt Fald kun undtagelsesvis benyttes til saadant.“ Sagen er nemlig den, at flere Bygninger, navnlig Foredrags-huse, i Virkeligheden trods det, at det er deres oprindelige Formaal, at der skal holdes Foredrag der, og det skal være Døvelshuse for Skytteforeningerne og for Ungdommens Udbannelse i Gymnastik, dog ofte ere indrettede saa med et og saa med et andet Formaal. Men, naar Loven tages ordret efter Bogstaben, kunde det komme til at fortolkes saaledes, at dette blev hemmet, og der blev lagt Stat paa, og det har ikke været Meningen. Det har været i Forstaelse med Ministeren, naar man vil udelukke offentlig Dans, Spiil, kort sagt flere Ting af den Art, som man har drevet flere Steder, idet man har lavet slige Forsamlinger og Møder, som man har brugt som Skalkeskjul under Navn af Foreninger for at kunne drikke, svire og spille Kort. Det ere vi enige om, ikke skal ske. Men paa den anden Side vilde vi gerne have det antydet gennem Loven, og trods det at der staa, at de skulle være indrettede for de nævnte Djemed, skulde de dog kunne undtagelsesvis benyttes f. Eks. for Foreningens Medlemmer til Fællesmaaltider ved givne Leiligheder, ligesom ogsaa Husflidsforeninger skulde kunne foretage deres Arbejder i slige Lokaler, uden at disse derfor skulde betale Stat. Det kunde derfor være ønskeligt, at saa tilføjet et „i

alt Fald“, for derved ligesom at afdæmpe den foregaaende Sætning. Jeg vil gerne bede den højtærede Minister sige os sin Mening derom, da vi jo ønske Loven fremmet og derfor ønske, at den skal have en saadan Skikkelse, at den kan blive vedtaget oppe i det andet Ting, som den er, da den ellers formentlig ikke kan komme ud i denne Samling.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Gode): Jeg tror ikke, at den lille Lempelse, som det ærede Medlem udtalte sig for, kan gøre noget Anstød. Jeg ser nok, at det er lidt mildere, men det forkommer mig, at Hovedformaallet alligevel vil blive naaet, og jeg kan ikke tro, at det kan volde nogen Banffelighed. Jeg henstiller endvidere den Tanke til Overvejelse, om det ikke kunde naas endnu lettere end ved Indføjelsen af „i alt Fald“ ved at sige „eller dog kun undtagelsesvis“.

Anton Jensen: Den højtærede Finansminister indrømmede, at dersom mit Ændringsforslag ikke blev vedtaget, vilde adskillige lide derunder. Saa siger jeg: Hvorfor saa ikke vedtage mit Ændringsforslag, hvorfor vil den højtærede Finansminister ikke gaa ind derpaa, thi hvorfor skulle nogle lide under, hvad vi foretage her i Lovgivningen? Naar den højtærede Finansminister dertil søjede, at mest lide de derunder, som opstøve saadanne Tilfælde, hvor der kan blive Tale om Tilbagebetaling af erlagt Bygningsafgift for at beholde Halvparten deraf, kan jeg ikke rigtig rime det sammen med, hvad den ærede Finansminister meddelte om, at det var blevet forbudt disse Opstøvere nu at foretage saadanne mislige Handlinger. Jeg takker i øvrigt den højtærede Minister for, at dette Forbud, som er kommet i den Anledning, er udgaaet til Amtstjuerne. Opstøvere er der nemlig i Grunden ingen af, i alt Fald saa vidt mig bekendt, der bære sig ad paa den Maade, at de beholde Halvdelen tilbage uden alene Personalet paa Amtstjuerne. Der kommer adskillige Andragender ind fra Folk, og de ere i Almindelighed ikke skrevne af vedkommende selv, der ikke kunne skrive godt nok til at affatte saadanne Andragender, men tit og ofte ere de skrevne af Proturatorer og andre, som ere kendte med Loven, Skolelærerne f. Eks. skrive ofte saadanne Andragender, men jeg har aldrig hørt, at disse Mænd have tilladt sig at gøre Afkord med vedkommende om at tage Halvdelen i sin egenomme. Jeg har kun hørt det om Folk, der ere ansatte paa de kongelige Amtstjuer. Naar det altsaa er